

Nader onderzoek vleermuizen

In het kader van de Wet natuurbescherming

Plangebied: Complex 031 Schoolstraat, Papendrecht

Opsteller(s): M.M. Bouwmeester

Nader onderzoek vleermuizen

In het kader van de Wet natuurbescherming

Ondertitel	Plangebied: Complex 031 Schoolstraat, Papendrecht
Opsteller(s)	M.M. Bouwmeester
Datum	27-11-2020
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20201119v01
Aantal pagina's	33
Opdrachtgever	Woonkracht 10
Contactpersoon	D. Ossewaarde
Kwaliteitscontroleur	F.A. van Meurs
Wijze van citeren	Bouwmeester, M.M., 2020. Nader onderzoek vleermuizen. In het kader van de Wet natuurbescherming Plangebied: Complex 031 Schoolstraat, Papendrecht. Kenmerk ER20201119v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Onderzoeksvragen.....	5
1.3	Leeswijzer.....	5
2	Beschrijving plangebied.....	7
2.1	Algemeen.....	7
2.2	Beschrijving.....	7
2.3	Geplande ingrepen.....	9
2.3.1	Omschrijving werkzaamheden.....	9
2.3.2	Werkplanning, werktijden en realisatieperiode.....	9
2.3.3	Methode uitvoering: materieel en werkwijze.....	9
2.3.4	(ontwerp-)tekening.....	9
3	Onderzoek beschermde soorten.....	11
3.1	Werkwijze.....	11
3.2	Navolgbaarheid onderzoek.....	12
3.2.1	Algemeen.....	12
3.2.2	Vleermuizen.....	12
4	Resultaten nader onderzoek.....	15
4.1	Vleermuizen.....	15
4.1.1	Gewone dwergvleermuis.....	17
4.1.2	Laatvlieger.....	20
4.1.3	Ruige dwergvleermuis.....	20
4.2	Conclusie onderzoeksresultaten.....	22
5	Effectbeoordeling.....	25
5.1	Gewone dwergvleermuis.....	25
5.2	Laatvlieger.....	26
5.3	Ruige dwergvleermuis.....	26
6	Maatregelen.....	29
6.1	Zomer- en paarverblijfplaatsen gewone dwergvleermuis.....	29
6.2	Paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis.....	29
7	Conclusies en aanbevelingen.....	31
7.1	Conclusies.....	31
7.2	Aanbevelingen.....	32
8	Geraadpleegde bronnen.....	33
8.1	Literatuur.....	33
8.2	Internet.....	33

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van Woonkracht 10 heeft Ecoresult B.V. een nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd in het plangebied: Complex 031 Schoolstraat, Papendrecht. De aanleiding van dit verzoek is de voorgenomen transformatie van de voormalige bibliotheek op de begane grond (zie verder paragraaf 2.3). Uit een verkennend veldonderzoek uitgevoerd door Ecoresult B. V. in 2020¹ is gebleken dat in de bebouwing potenties aanwezig zijn voor voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger). Zodoende was nader onderzoek naar deze soortgroepen noodzakelijk om te vast te stellen of deze soorten inderdaad aanwezig zijn en zo ja, hoe in het kader van de Wet natuurbescherming gehandeld dient te worden. In voorliggende rapportage worden de onderzoeksresultaten beschreven.

De resultaten van voorliggende rapportage zijn drie jaar geldig. Mochten de voorgenomen ontwikkelingen wijzigen dient het onderzoek te worden geactualiseerd.

1.2 *Onderzoeksvragen*

In het onderzoek worden 5 onderzoeksvragen beantwoord:

1. Zijn vleermuizen aanwezig?
2. Welke functie(s) heeft het object of het gebied voor vleermuizen?
3. Blijft de functionaliteit van de voortplantingsplaatsen, vaste rust- of verblijfplaatsen en/of het essentiële functionele leefgebied behouden?
4. Is ontheffing op de Wet natuurbescherming noodzakelijk?
5. Welke eigenschappen van het object of gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage worden allereerst het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna volgt een beschrijving van de werkwijze van het onderzoek, de resultaten van het onderzoek en een effectbepaling van de geplande werkzaamheden. Aansluitend wordt beschreven welke maatregelen genomen dienen te worden negatieve

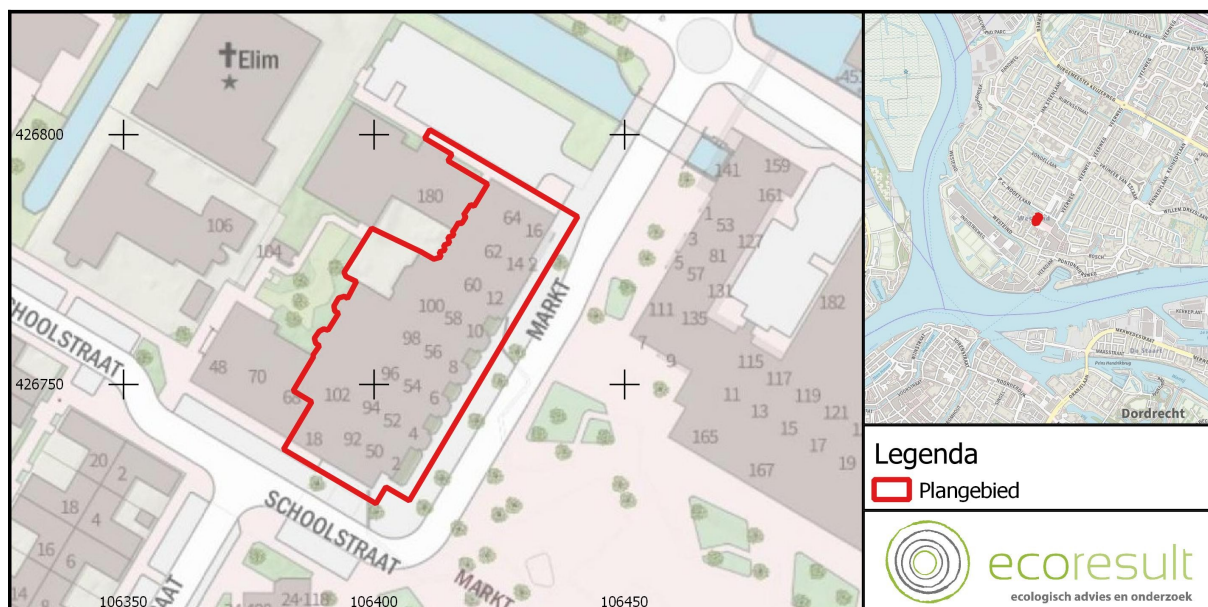
¹ Bakker, 2020

effecten te voorkomen of te verminderen. Er wordt afgesloten met de conclusies en aanbevelingen.

2 Beschrijving plangebied

2.1 Algemeen

Het plangebied betreft een voormalige bibliotheek op de begane grond van een appartementencomplex aan de Schoolstraat 1 – 102 (even) te Papendrecht, gemeente Papendrecht, provincie Zuid-Holland. Het plangebied is gelegen nabij het centrum van Papendrecht in de bebouwde kom. Voor dit nader onderzoek is enkel de bebouwing tot en met de balustrade van de balkons op de 1^e verdieping en 2 meter buiten de gevels beoordeeld op basis van de aard van de werkzaamheden. Zie voor de ligging Afbeelding 1.

Afbeelding 1: Het plangebied (globaal rood omkaderd). Voor de regionale ligging zie de kaartinzet rechtsboven. Kaartbron: PDOK

2.2 Beschrijving

- Het plangebied bestaat enkel uit de voormalige bibliotheek op de begane grond van een appartementencomplex met in totaal 5 verdiepingen (zie Afbeelding 2 en Afbeelding 3).
- Het pand bestaat uit met baksteen opgebouwde gevels met een luchtspouw. Er zijn rondom het gebouw ter hoogte van elke verdieping vele grote open stootvoegen aanwezig welke toegang geven tot de luchtspouw. De dilatatievoegen die aanwezig

zijn in het gebouw, zijn dicht gemaakt. Op enkele plekken zijn er open ventilatieroosters aanwezig.

- Zowel het appartementencomplex als de uitbouw op de begane grond heeft een plat bitumen dak welke aan de rand is afgewerkt met een metalen dakstrip. Er is een nauwe spleet aanwezig tussen de dakstrip en de gevel. Mogelijk geeft deze ruimte toegang tot de spouw.
- Aan de oost- en zuidzijde van het complex zijn vanaf de 1^e verdieping balkons aanwezig. In de constructie zijn tussen de balkondelen en de balustraden spleten/openingen aanwezig.
- Aan de west- en noordzijde van het complex zijn galerijen aanwezig. Deze zijn opgebouwd van beton en hebben metalen balustraden.
- Er zijn overkappingen aanwezig op de begane grond van het complex. De plafonds hiervan zijn afgetimmerd met hout. Op deze locaties zijn geen gaten of spleten aanwezig die kunnen leiden naar holle ruimten.
- Rondom het gebouw zijn uitpandige regenpijpen aanwezig welke door de balkons heen lopen. Er is een kleine spleet aanwezig tussen de regenpijp en de balkondelen.
- Er zijn metalen brandtrappen aanwezig aan het complex. In deze constructie zijn geen openingen en spleten aanwezig.
- Gedurende het vleermuisonderzoek zijn op 16 juli 2020 in totaal 8 vleermuiskasten type ANS-1 Bat Box geplaatst aan de noord- en zuidzijde van het appartementencomplex ter hoogte van de 3^e verdieping.
- Binnen het plangebied is geen open water aanwezig. Wel is er een sloot aanwezig op 20 meter ten noorden van het plangebied.
- Er zijn geen bomen aanwezig binnen het plangebied. Rondom het plangebied zijn wel enkele kleine en middelgrote bomen aanwezig. Er zijn geen boomnesten aanwezig.
- Er is rondom het plangebied veel bestrating aanwezig.
- Rondom het plangebied is licht aanwezig in de vorm van straatlantaarns.

Afbeelding 2: Impressie van de oostgevel van het appartementencomplex. Foto: C.E. Bakker | Ecoresult B.V.

Afbeelding 3: Impressie van de achterzijde (westzijde) van het appartementencomplex. Foto: C.E. Bakker | Ecoresult B.V.

2.3 *Geplande ingrepen*

2.3.1 Omschrijving werkzaamheden

Woonkracht 10 is voornemens de voormalige bibliotheek op de begane grond te transformeren naar woningen en een dagbestedingsruimte. Hiervoor worden gevelwerkzaamheden uitgevoerd in de vorm van (deel)sloop en het realiseren van nieuwe gevels op de begane grond. Ook wordt het dak van de aanbouw aan de achterzijde gerenoveerd.

2.3.2 Werkplanning, werktijden en realisatieperiode

Een gedetailleerde planning is nog niet beschikbaar. Het voornemen is de werkzaamheden begin 2021 te starten. Een doorlooptijd van de werkzaamheden is nog niet bekend. De planning is deels afhankelijk van de conclusies uit voorliggende rapportage.

2.3.3 Methode uitvoering: materieel en werkwijze

Voor voorliggende rapportage wordt uitgegaan van de volgende werkwijze. De de gevels op de begane grond worden vrijwel volledig vervangen en geïsoleerd. Aan de achterzijde van het complex wordt een deel van de uitbouw gesloopt. Het resterende dak van de uitbouw wordt vervangen en geïsoleerd. De werkzaamheden worden uitgevoerd aan de begane grond en op een aantal plaatsen aan de balkons van de 1^e verdieping. De hoger gelegen verdiepingen van het complex worden ongemoeid gelaten.

2.3.4 (ontwerp-)tekening

GEVELIMPRESSIE PLEINZIJDE ENTREE ZORGCENTRUM

GEVELIMPRESSIE BINNENGEBIED ZORGCENTRUM

Afbeelding 4: Een impressie van de voor- en achtergevels van het plangebied in de nieuwe situatie. Bron: Woonkracht 10 en Men Architectuur

3 Onderzoek beschermde soorten

3.1 *Werkwijze*

De volgende soorten/soortgroepen zijn onderzocht:

Vleermuizen: Onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen (zomer-, kraam- en paar- en winterverblijfplaatsen) van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis) binnen het plangebied conform de condities en methodiek van het meest actuele vleermuisprotocol (Vleermuisprotocol 2017).

Tussen de quickscan en dit aanvullend onderzoek zijn de plannen van de opdrachtgever gewijzigd. Omdat werkzaamheden uitsluitend aan de begane grond worden verricht blijft de potentiële functie van het complex als Massawinterverblijfplaats behouden en was onderzoek naar deze functie derhalve niet nodig.

In Tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de onderzoeksmomenten, weersomstandigheden en betrokken ecologisch deskundigen tijdens de uitgevoerde veldonderzoeken. Alle betrokken deskundigen hebben aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van vleermuizen. De veldbezoeken zijn uitgevoerd onder goede weersomstandigheden, conform het Vleermuisprotocol 2017.

Datum	Type onderzoek	Onderzoek	Zon op Zon onder	Moment	Onderzoekers	Temperatuur (°C)	Neerslag (mm)	Windkracht (Bft)
26-05-20	Vleermuizen – gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis	Zomer-, kraamverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	Onder: 21:44	21:30 – 23:45	M.M. Bouwmeester M.S. de Haan	14	0	NW 2
23-06-20	Vleermuizen – gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis	Zomer-, kraamverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	Op: 05:20	03:20 – 05:20	M.M. Bouwmeester G. Tanis	14	0	ZO 1
13-07-20	Vleermuizen – gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis	Zomer-, kraamverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	Onder: 21:55	21:55 – 23:55	M.M. Bouwmeester G. Tanis	23	0	WZW 1
02-09-20	Vleermuizen – gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis	Paarverblijfplaatsen, Winterverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	Onder: 20:24	21:30 – 23:30	K.J. van Veen	17	0	W 1
24-09-20	Vleermuizen – gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis	Paarverblijfplaatsen, Winterverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	Onder: 19:33	23:00 – 01:00	K.J. van Veen	14	0,1	ZW 3

Tabel 1: Onderzoeksmomenten vleermuisonderzoek en weergegevens met eigen waarnemingen in het veld.

3.2 Navolgbaarheid onderzoek

3.2.1 Algemeen

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de voor die soort(groep) geldende standaarden. De onderzoeksperiode voor al de betreffende soorten is optimaal. De inventarisatie blijft echter een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is hieraan dan ook voldoende invulling gegeven.

3.2.2 Vleermuizen

Het onderzoek heeft zich gefocust op de begane grond tot en met de balustrade van de balkons op de eerste verdieping. Aan hoger gelegen bouwdelen vinden geen werkzaamheden plaats. Het is aannemelijk dat te allen tijde 75% van het plangebied te goed te overzien was. Het plangebied had een overzichtelijke indeling met lange kijklijnen. Ook liepen de twee ervaren onderzoekers constant rond waardoor zij konden inspelen op de actuele situatie. Vanaf de belangrijke observatieknooppunten konden zowel de lange delen van de complexen als de kopgevels goed worden overzien. Voor het onderzoek naar paarverblijfplaatsen was 1 onderzoeker voldoende. Het baltsgedrag wordt vertoond voor

langere perioden op een avond. Door constant door het plangebied heen en weer te lopen kan in een kort tijdsbestek het aantal en de locatie van de paarterritoria worden gelokaliseerd.

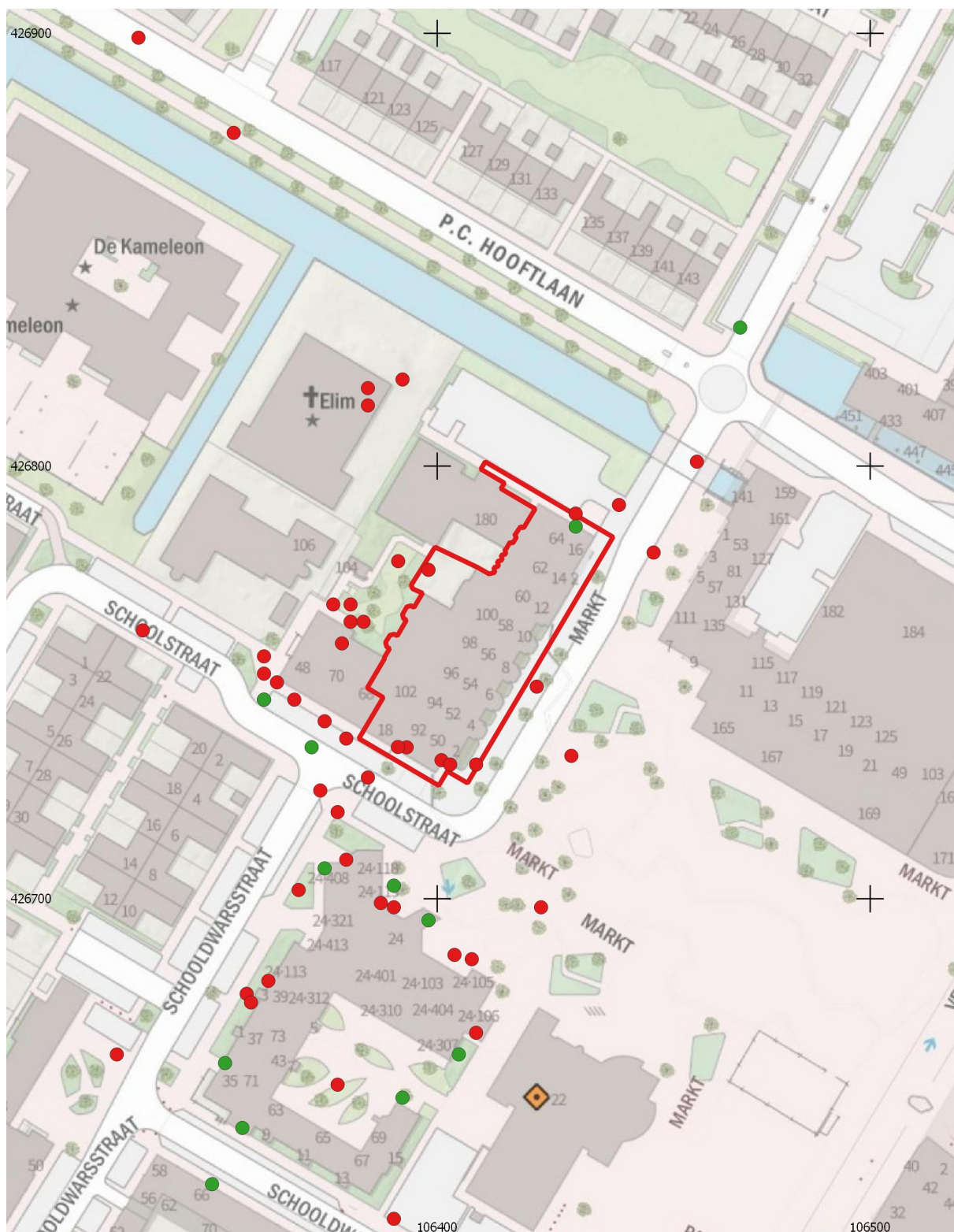
Gedurende de ronden in de periode mei- juli lag met name de focus van het onderzoek met name op het plangebied. Gedurende de najaarsronden is een groter gebied rondom het plangebied onderzocht op aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen.

4 Resultaten nader onderzoek

4.1 *Vleermuizen*

Gedurende de veldonderzoeken zijn in totaal twee vleermuissoorten waargenomen (zie Afbeelding 5):

- Gewone dwergvleermuis.
- Ruige dwergvleermuis.

 Plangebied

● Ruige dwergvleermuis

Waargenomen soorten

● Gewone dwergvleermuis

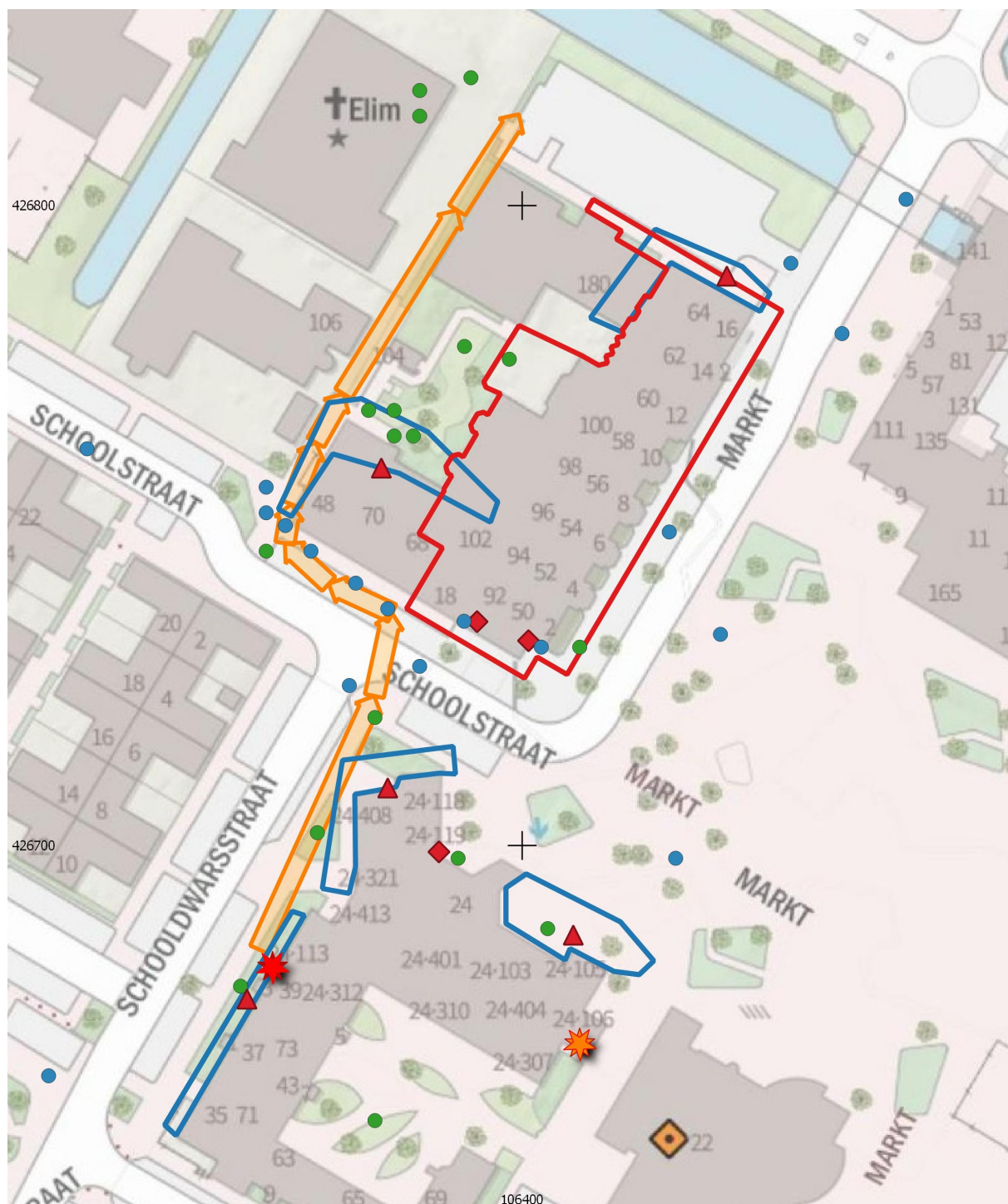

ecoresult
ecologisch advies en onderzoek

Afbeelding 5: In en rondom het plangebied aangetroffen soorten vleermuizen.
Kaartbron: Openstreetmaps

4.1.1 Gewone dwergvleermuis

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek (Tabel 1) werden 49 waarnemingen van gewone dwergvleermuizen verricht (zie Afbeelding 6); 34 in het voorjaar en 15 in het najaar.

- Plangebied
- Waarnemingen vleermuizen
- Gewone dwergvleermuis
- Foeragerend
- Overvliegend
- ◆ Zomerverblijfplaats
- ★ Kraamverblijfplaats
- ▲ Paarverblijfplaats
- ★ Winterverblijfplaats
- Baltsterritorium
- Vliegroute

Afbeelding 6: Waarnemingen van gewone dwergvleermuis en waargenomen gedrag. Kaartbron: Openstreetmaps

Vaste rust- en verblijfplaatsen

- Binnen het plangebied op de begane grond zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aangetroffen.
- Buiten het plangebied, in het boven het plangebied gesitueerde appartementencomplex zijn twee paarverblijfplaatsen en twee zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aanwezig, zie Tabel 2. Deze bevinden zich alle aan de bovenzijde van de 1e verdieping of hoger.
- Buiten het complex waarin het plangebied gesitueerd is zijn één zomerverblijfplaats, drie paarverblijfplaatsen, een kraamverblijfplaats en een (massa)winterverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen, zie Tabel 2.

Type verblijfplaats	Individuen	Datum	Locatie/ Gevel	Locatie / Opmerkingen	
Zomerverblijfplaats		2	26-05-20	Schoolstraat 2-102, zuidgevel	Open stootvoeg, net onder de vloer van de 2 ^e verdieping.
Zomerverblijfplaats		2	23-06-20	Schoolstraat 2-102, zuidgevel	Open stootvoeg op 3 ^e verdieping, smalle zuidoostelijk georiënteerde gevel boven de ingang.
Paarverblijfplaats		1	02-09-20	Schoolstraat 2-102, westgevel	baltsend langs achtergevel en zijgevel t.h.v. dakrand. Verblijfplaats vermoedelijk op 3 ^e of 4 ^e verdieping.
Paarverblijfplaats		1	02-09-20	Schoolstraat 2-102, noordgevel	Baltsend langs zijgevel en achtergevel t.h.v. de dakrand.
Zomerverblijfplaats		1	26-05-20	Markt 24, noordgevel	Open stootvoeg op 2 ^e verdieping, recht boven rode kastje op begane grond.
Paarverblijfplaats		1	02-09-20	Markt 24, noordgevel oostvleugel	Open stootvoeg, rechts bovenaan, onder betonrand.
Paarverblijfplaats		1	02-09-20	Schooldwarsstraat 1-73, westgevel	Baltsend langs gevels t.h.v. 3 ^e verdieping.
Paarverblijfplaats		1	25-09-20	Markt 24, noordgevel noordvleugel	Baltsend langs zijgevel, kopgevel en boom. Zwermend op stootvoeg linkerzijde kopgevel, 3 ^e verdieping.
Kraamverblijfplaats	25	23-06-20	Schooldwarsstraat 1-73, westgevel		Links van linker balkon bovenste verdieping. Eerste stootvoeg links vanaf het blauwe raam, onder betonrand.
(Massa)-winterverblijfplaats	> 3	02-09-20	Markt 24, oostgevel		6 ^e verdieping, zwermend op stootvoeg boven betonrand.

Tabel 2. De locaties van de aangetroffen vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis binnen en buiten het plangebied. Met oranje aangegeven de vaste rust- en verblijfplaatsen op hoger gelegen verdiepingen van het boven het plangebied gesitueerde appartementencomplex. Met grijs aangegeven de vaste rust- en verblijfplaatsen buiten het complex waartoe het plangebied behoort.

Functioneel leefgebied

- Langs de zuid- en oostzijde van het plangebied loopt een vliegroute van gewone dwergvleermuis. De dieren zijn afkomstig uit de kraamkolonie aan de Schooldwarsstraat ten zuiden van het plangebied. Na uitvliegen, passeren de dieren het plangebied en achterliggende binnentuin in de richting van de singel langs de P.C. Hooftstraat. Het plangebied maakt derhalve deel uit van een vliegroute.
- De bomen in de binnentuin achter het plangebied worden in het voorjaar door één

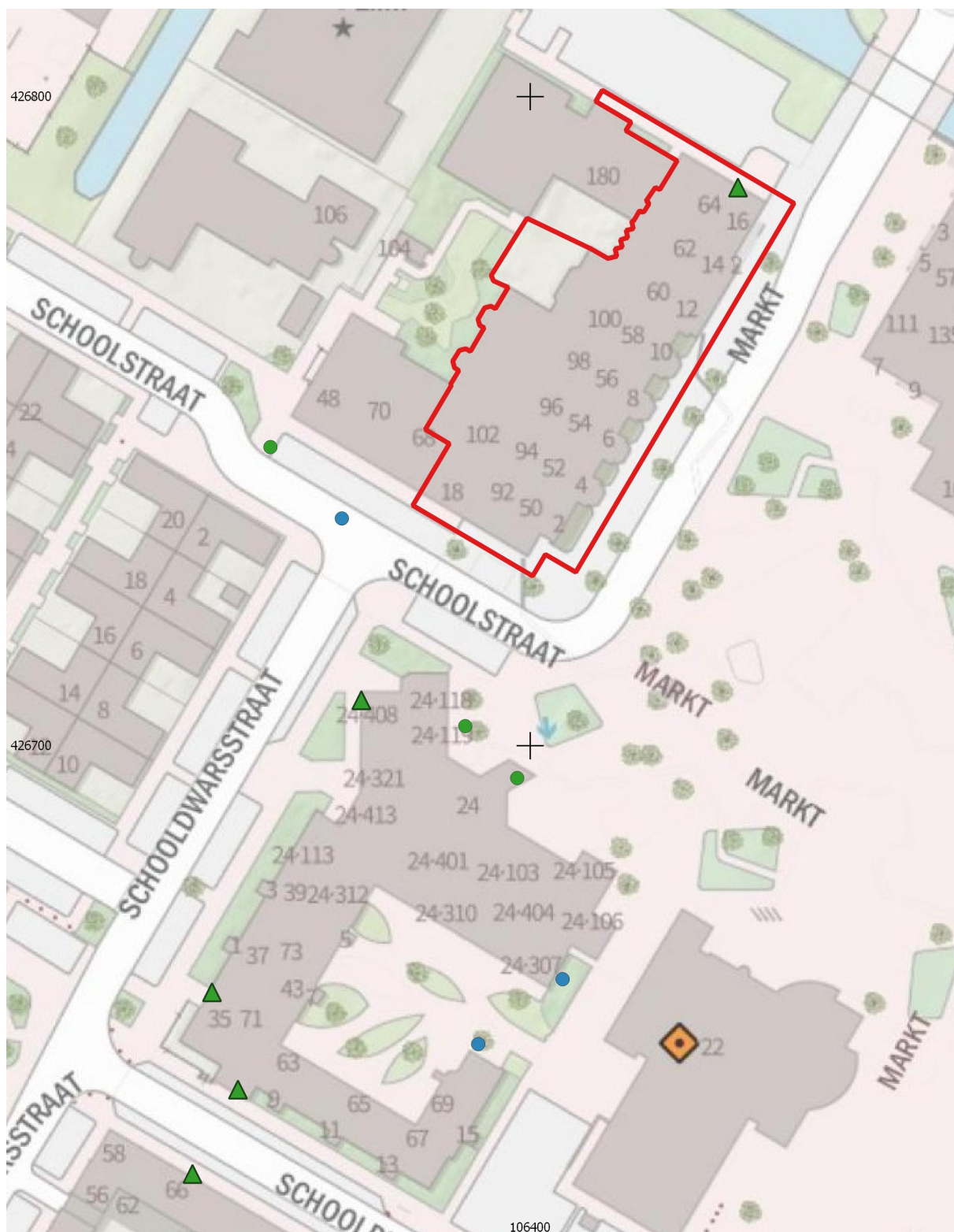
tot vier individuen gebruikt als foerageergebied. In de omgeving is echter voldoende alternatief foerageergebied voorhanden in de vorm van bomen en singels. Het plangebied maakt derhalve geen essentieel deel uit van essentieel foerageergebied.

4.1.2 Laatvlieger

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek (Tabel 1) werden binnen en grenzend aan het plangebied geen waarnemingen van laatvlieger verricht.

4.1.3 Ruige dwergvleermuis

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek (Tabel 1) werden 11 waarnemingen van ruige dwergvleermuis verricht (zie Afbeelding 7); 5 in het voorjaar en 6 in het najaar.

- ▭ Plangebied
- Foeragerend
- Waarnemingen vleermuizen
- Overvliegend
- Ruige dwergvleermuis
- ▲ Paarverblijfplaats

Vaste rust- en verblijfplaatsen

- Binnen het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aanwezig.
- Buiten het plangebied, aan het boven het plangebied gesitueerde appartementencomplex is één paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis aangetroffen, zie Tabel 3.
- Buiten het complex waarin het plangebied gesitueerd is zijn 4 paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aangetroffen, zie Tabel 3.

Type verblijfplaats	Individueen	Datum	Locatie/ Gevel	Locatie / Opmerkingen
Paarverblijfplaats	1	24-09-20	Schoolstraat 2-102, noordgevel	In rechter ANS-1 bat Box op 3 ^e verdieping.
Paarverblijfplaats	1	02-09-20	Markt 24, westgevel noordvleugel	Open stootvoeg, rechts van 1 ^e rij ramen, 4 ^e of 5 ^e verdieping.
Paarverblijfplaats	1	02-09-20	Schooldwarsstraat 72/74 noordgevel	Open stootvoeg bovenste verdieping.
Paarverblijfplaats	1	24-09-20	Schooldwarsstraat 1-71 westgevel	Open stootvoeg bovenste verdieping, links naast rechter balkon.
Paarverblijfplaats	1	24-09-20	Schooldwarsstraat 1-71 zuidgevel	Open stootvoeg bovenste verdieping.

Tabel 3. De locaties van de aangetroffen vaste rust- en verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis binnen en buiten het plangebied. Met oranje aangegeven de vaste rust- en verblijfplaatsen op hoger gelegen verdiepingen van het boven het plangebied gesitueerde appartementencomplex. Met grijs aangegeven de vaste rust- en verblijfplaatsen buiten het complex waartoe het plangebied behoort.

Functioneel leefgebied

- Tijdens het onderzoek zijn binnen en direct grenzend aan het plangebied 6 waarnemingen van overvliegende of foeragerende ruige dwergvleermuizen verricht. Dit betreft 3 diffuus overvliegende dieren en driemaal een kort foeragerend dier, alleen buiten de begrenzing van het plangebied. Dit betreft dieren zonder binding met het plangebied. Foerageergebied of (essentiële) vliegroutes zijn afwezig.

4.2 Conclusie onderzoeksresultaten

Binnen het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen.

In totaal zijn op hoger gelegen verdiepingen van het boven het plangebied gesitueerde appartementencomplex. aangetroffen:

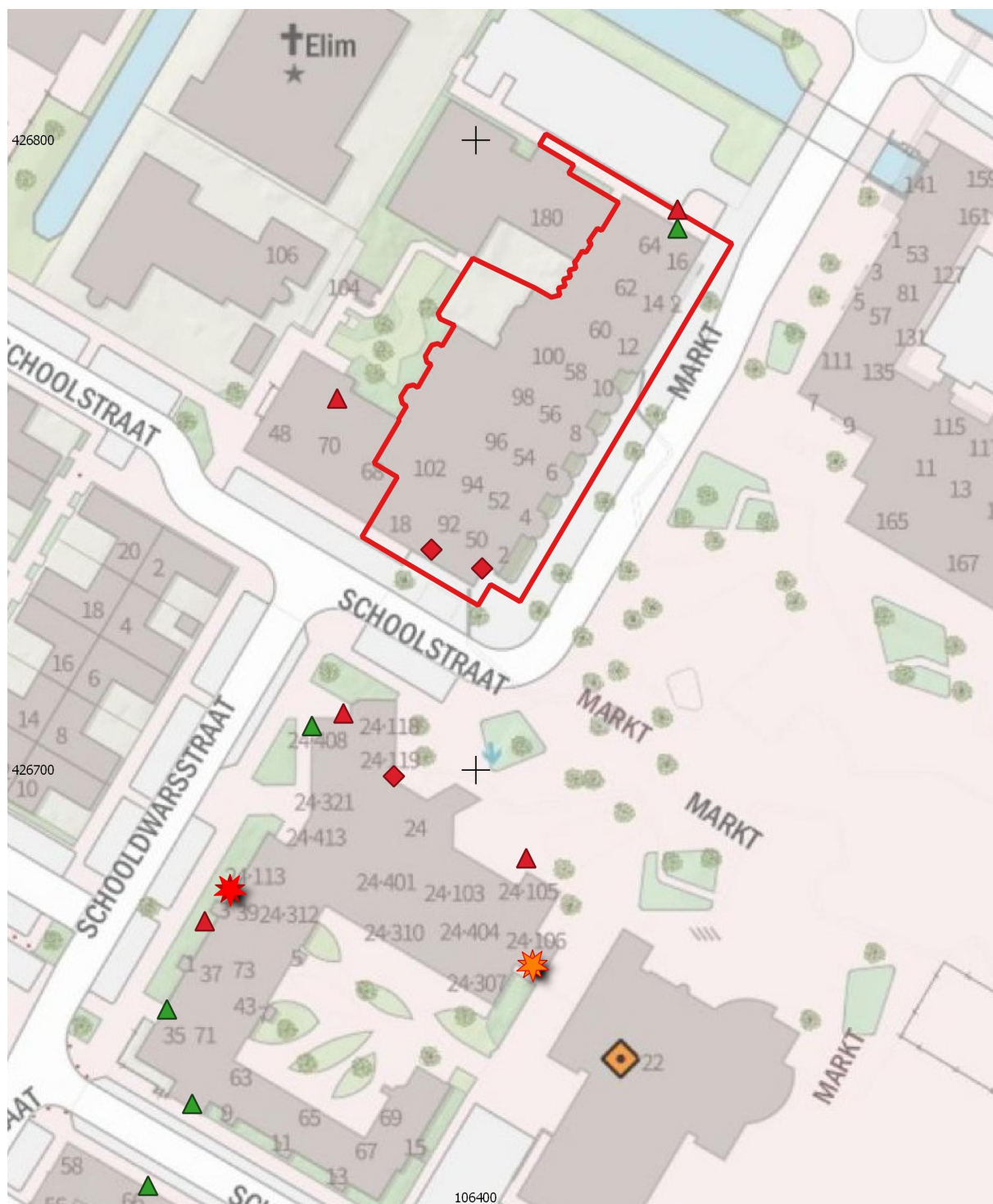
- Twee paarverblijfplaatsen en twee zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis.
- Eén paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis.

In totaal zijn buiten het appartementencomplex waarin het plangebied is gesitueerd

aangetroffen:

- Eén zomerverblijfplaats, drie paarverblijfplaatsen, een kraamverblijfplaats en een (massa)winterverblijfplaats van gewone dwergvleermuis.
- Buiten het plangebied zijn vier paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aangetroffen.
- Langs de zuid- en westzijde van het plangebied is een vliegroute van gewone dwergvleermuis aangetroffen.

In Afbeelding 8 staan alle aangetroffen verblijfplaatsen in en rondom het plangebied weergegeven.

- Plangebied
- ▲ Paarverblijfplaats
- ★ Winterverblijfplaats
- Waarnemingen vleermuizen
- Gewone dwergvleermuis
- ◆ Zomerverblijfplaats
- ▲ Paarverblijfplaats
- ★ Kraamverblijfplaats

ecoreresult
ecologisch advies en onderzoek

Afbeelding 8: Overzicht van alle aangetroffen voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen rondom het plangebied. Kaartbron: Openstreetmaps

5 Effectbeoordeling

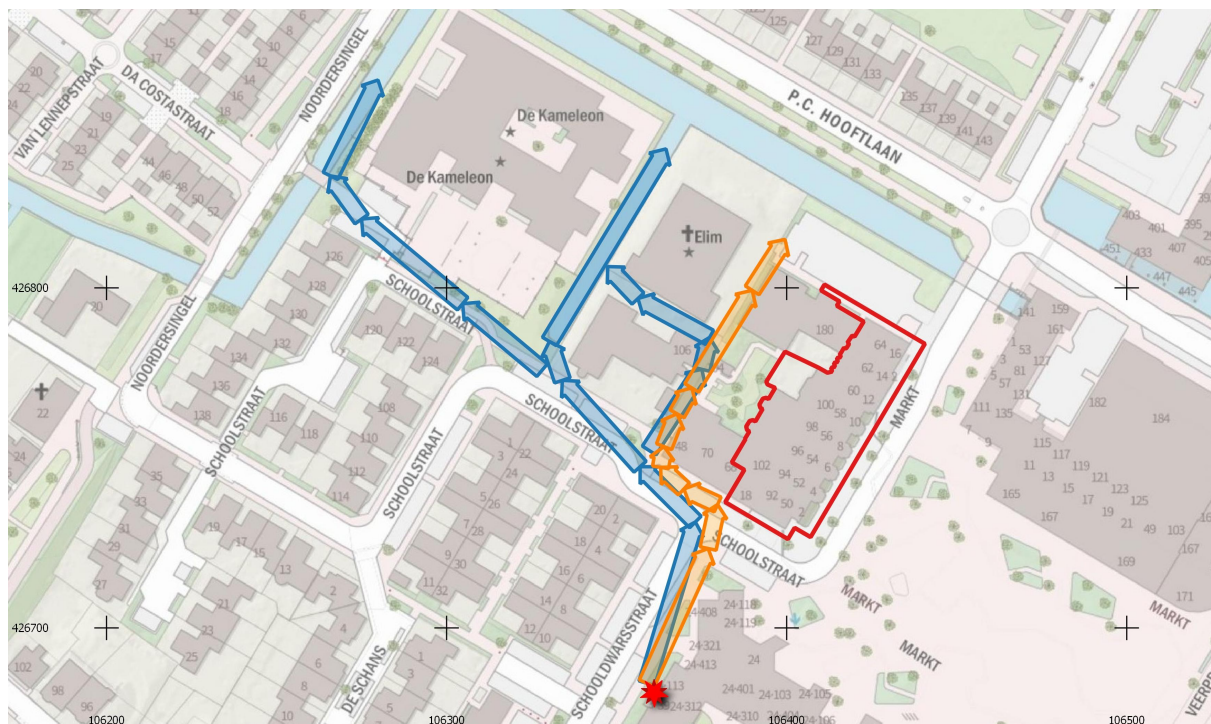
5.1 *Gewone dwergvleermuis*

In deze effectenbeoordeling wordt er van uitgegaan dat bij de werkzaamheden aan de gevels tot maximaal de balkons van de 1e verdieping wordt gewerkt. Door de werkzaamheden zullen géén vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis worden weggenomen. Alle aangetroffen verblijfplaatsen blijven met de werkzaamheden behouden. Door zorgvuldig te werk te gaan zullen deze verblijfplaatsen niet verstoord worden. Langs het plangebied loopt een vliegroute vanaf de kraamverblijfplaats aan de Schooldwarsstraat naar de singel langs de P.C. Hooftstraat. Diverse geschikte alternatieve vliegroutes naar deze singel zijn echter reeds voorhanden via de sloot net ten westen van de Schoolstraat 106 en via de Schoolstraat en de watergang langs de Noordersingel (zie Afbeelding 9). Hierdoor wordt de vliegroute niet als essentieel beoordeeld en wordt geen negatief effect van de werkzaamheden verwacht op de functionaliteit van het gebied als vliegroute.

Hierdoor is geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen in de Wet Natuurbescherming.

Ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet nodig. Wel dienen er maatregelen te worden getroffen om verstoring van de aanwezige verblijfplaatsen op de hoger gelegen verdiepingen te voorkomen (zie Hoofdstuk 6).

Aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen buiten de begrenzing van het plangebied blijven behouden. Zij bevinden zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Dichtstbijzijnde verblijfplaats buiten het plangebied bevindt zich op een afstand van circa 25 meter.

- ▭ Plangebied
- ★ Kraamverblijfplaats
- Vliegroute
- Alternatieve vliegroutes
- Waarnemingen vleermuizen
- Gewone dwergvleermuis

Afbeelding 9: De aangetroffen vliegroute langs het plangebied en de aanwezige alternatieve vliegroute. Kaartbron: PDOK

5.2 Laatvlieger

Binnen en grenzend aan het plangebied zijn geen laatvliegers waargenomen. Negatieve effecten zijn derhalve uitgesloten. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor laatvlieger of het treffen van aanvullende maatregelen is niet nodig.

5.3 Ruige dwergvleermuis

In deze effectenbeoordeling wordt er van uitgegaan dat bij de werkzaamheden aan de gevels tot maximaal de balkons van de 1e verdieping wordt gewerkt. Door de werkzaamheden zullen géén vaste rust- en verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis worden weggenomen. De aangetroffen verblijfplaats blijft met de werkzaamheden behouden. Door zorgvuldig te werk te gaan zal deze verblijfplaats niet verstoord worden. Het plangebied maakt tevens geen deel uit van essentieel functioneel leefgebied van ruige dwergvleermuis.

Hierdoor is geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen in de Wet

Natuurbescherming.

Ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet nodig. Wel dienen er maatregelen te worden getroffen om verstoring van de aanwezige verblijfplaats in de vleermuiskast op de 3^e verdieping te voorkomen (zie Hoofdstuk 6).

Aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen buiten de begrenzing van het plangebied blijven behouden. Zij bevinden zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Dichtstbijzijnde verblijfplaats buiten het plangebied bevindt zich op een afstand van circa 30 meter.

6 Maatregelen

6.1 *Zomer- en paarverblijfplaatsen gewone dwergvleermuis*

Mitigerende maatregelen zijn noodzakelijk om verstoring van de boven het plangebied aanwezige verblijfplaatsen te voorkomen:

- De werkzaamheden dienen uitsluitend plaats te vinden aan de begane grond en de eerste verdieping tot maximaal ter hoogte van de balustrade van de balkons op de 1^e verdieping.
- De werkzaamheden dienen uitsluitend plaats te vinden tussen zonsopkomst en zonsondergang.
- Eventuele bouwverlichting dient gericht te worden op de werkzaamheden. De hoger gelegen verdiepingen van het complex mogen daarbij niet direct verlicht worden.
- De mitigerende maatregelen dienen in samenspraak met de opdrachtgever verder uitgewerkt te worden en concreet te worden beschreven in een ecologisch werkprotocol. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde onder de betrokken bekend te zijn en op het werk aanwezig te zijn.

6.2 *Paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis*

Mitigerende maatregelen zijn noodzakelijk om de verstoring van de boven het plangebied aanwezige verblijfplaats te voorkomen:

- De werkzaamheden dienen uitsluitend plaats te vinden aan de begane grond en de eerste verdieping tot maximaal ter hoogte van de balustrade van de balkons op de 1^e verdieping.
- De werkzaamheden dienen uitsluitend plaats te vinden tussen zonsopkomst en zonsondergang.
- Eventuele bouwverlichting dient gericht te worden op de werkzaamheden. De vleermuiskasten aan de hoger gelegen verdiepingen mogen daarbij niet direct verlicht worden.
- De tijdelijke kasten mogen uitsluitend worden verwijderd onder begeleiding van de ecologisch deskundige, mits op dat moment niet in gebruik, buiten het paarseizoen van de ruige dwergvleermuis (15 augustus – 1 oktober) en binnen 3 jaar na plaatsing.
- De mitigerende maatregelen dienen in samenspraak met de opdrachtgever verder uitgewerkt te worden en concreet te worden beschreven in een ecologisch

werkprotocol. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde onder de betrokken bekend te zijn en op het werk aanwezig te zijn.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

In opdracht van Woonkracht 10 heeft Ecoresult B.V. een nader onderzoek naar vleermuizen, huismus en gierzwaluw uitgevoerd in het plangebied: Complex 31 Schoolstraat, Papendrecht. De aanleiding van dit verzoek is de voorgenomen is de voorgenomen transformatie van de voormalige bibliotheek op de begane grond. Alleen de begane grond tot en met de balustrades van de balkons op de 1^e verdieping behoort tot het plangebied. Voor de effectbeoordeling is ervan uitgegaan dat hoger gesitueerde verdiepingen ongemoeid blijven. De activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben op vleermuizen. De Wet natuurbescherming kan hierdoor worden overtreden.

De veldonderzoeken zijn uitgevoerd door ecologen van Ecoresult B.V. met aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van vleermuizen. Het onderzoek is uitgevoerd onder de condities en methodiek van de relevante kennisdocumenten en het Vleermuisprotocol 2017.

Gewone dwergvleermuis

- Binnen het plangebied op de begane grond zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aangetroffen.
- Buiten het plangebied, in het boven het plangebied gesitueerde appartementencomplex zijn twee zomerverblijfplaatsen en twee paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aanwezig.
- Buiten het appartementencomplex waarin het plangebied is gesitueerd zijn één zomerverblijfplaats, drie paarverblijfplaatsen, een kraamverblijfplaats en een (massa)winterverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen, deze zijn aanwezig buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
- Langs het plangebied loopt een vliegroute van gewone dwergvleermuis. Er is buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden echter reeds een alternatieve vliegroute van vergelijkbare kwaliteit aanwezig, waardoor deze niet als essentieel wordt beoordeeld.
- Essentieel foerageergebied is binnen het plangebied afwezig.

Laatvlieger

- In het plangebied en binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden zijn vaste rust-

en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied afwezig.

Ruige dwergvleermuis

- Binnen het plangebied op de begane grond zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aangetroffen.
- Buiten het plangebied, in het boven het plangebied gesitueerde appartementencomplex is één paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis aanwezig in een vleermuiskast.
- Buiten het appartementencomplex waarin het plangebied is gesitueerd zijn vier paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aangetroffen, deze zijn aanwezig buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
- Essentieel functioneel leefgebied is binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden afwezig.

Ontheffing en maatregelen

Indien de maatregelen genoemd in Hoofdstuk 6 worden getroffen is er geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen en is ontheffing op de Wet natuurbescherming niet nodig.

Overige aanbevelingen met betrekking tot vrijgestelde soorten en vogels, zoals benoemd in de quickscan² blijven van kracht.

7.2 Aanbevelingen

Los van de onderzoeksresultaten, maar als duurzame inrichtingsmaatregel “inclusief bouwen voor vleermuizen en vogels, heeft het de ecologische voorkeur om rekening te houden met de wensen van vleermuizen en vogels in het nieuwe ontwerp. Anders gezegd: door inclusief te bouwen voor vleermuizen en vogels wordt bijvoorbeeld een (nieuw) gebouw of kunstwerk toegankelijk voor vleermuizen en vogels of blijft een potentiële vliegroute intact. Ecoresult B.V. kan u hierover adviseren en dit opnemen in het mitigatieplan en/of ontwerp.

² Bakker, 2020

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 *Literatuur*

Bakker. C.E., 2020. Quicksan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Schoolstraat 2 – 102 (even), Papendrecht. Rapportkenmerk: ER20200220v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

8.2 *Internet*

PDOK (Publieke Dienstverlening Op Kaart)

<https://www.pdok.nl/>

Kennisdocumenten

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Vleermuisprotocol 2017

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>